

**UCHWAŁA NR XLII/241/2022
RADY GMINY ŁĘKI SZLACHECKIE**

z dnia 30 marca 2022 r.

w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym na lata 2022 – 2025

Na podstawie art. 4¹ ust. 1 – 2, ust. 2a i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119), art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2469) Rada Gminy Łęki Szlacheckie uchwała co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym na lata 2022 – 2025 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

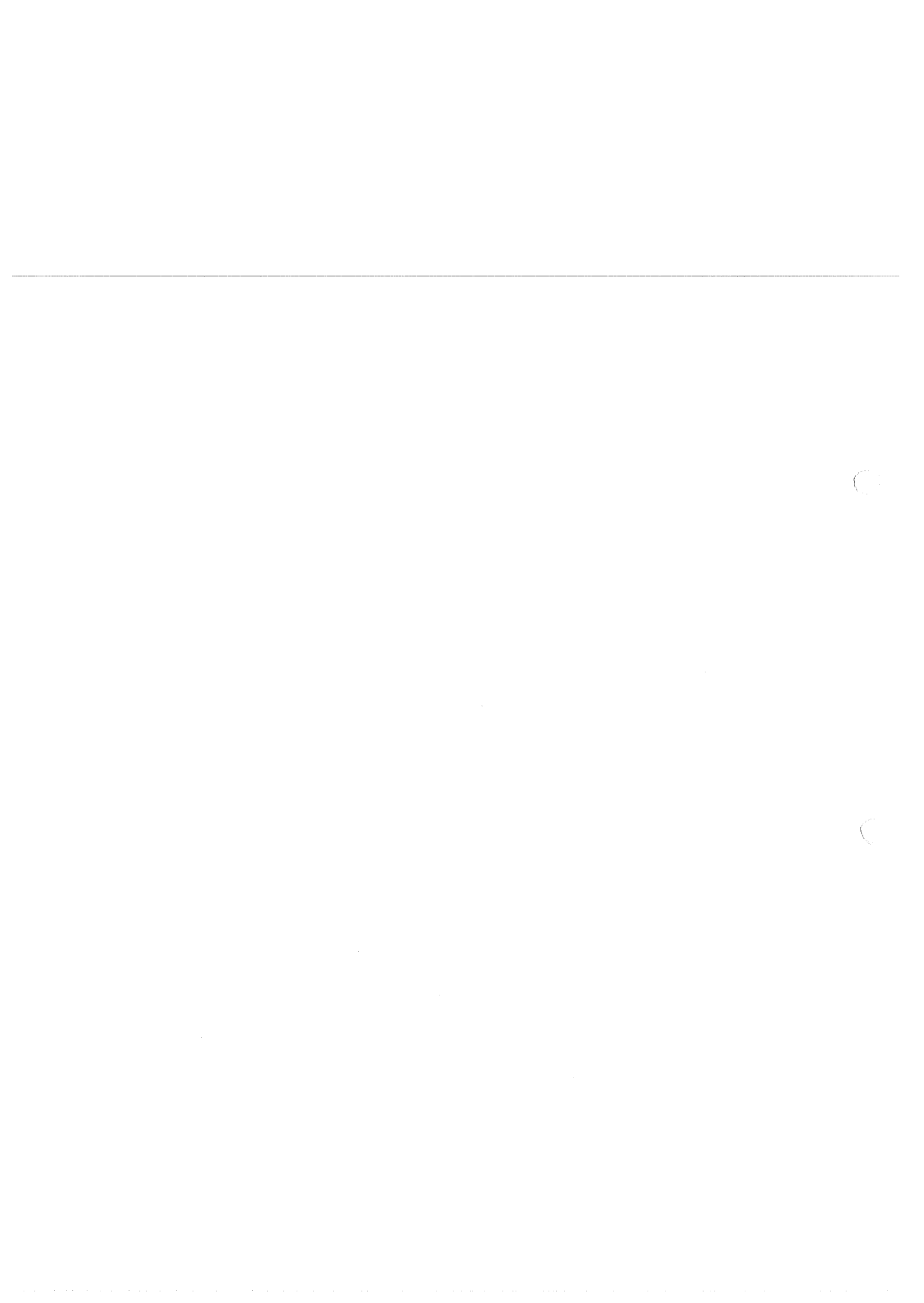
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łęki Szlacheckie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie od 1 kwietnia 2022 r.

§ 4. Z dniem 31 marca 2022 r. traci moc Uchwała Nr XXXIX/219/2021 Rady Gminy Łęki Szlacheckie z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zwalczania narkomanii oraz następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych na rok 2022.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Agnieszka Łyson
Agnieszka Łyson

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym na lata 2022 – 2025

I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawę prawną programu stanowi:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050) oraz założeniami krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Ustawy te regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, wskazują zadania do realizacji oraz źródła ich finansowania.

II. WPROWADZENIE

Gmina Łęki Szlacheckie leży w powiecie piotrkowskim w województwie łódzkim. Zameldowanych na pobyt stały jest 3359 mieszkańców w tym 1670 osób to kobiety, a 1689 to mężczyźni (dane na dzień 31 grudnia 2021 r.). Na jej terenie znajduje się 19 sołectw, w skład których wchodzi 47 miejscowości.

W gminie Łęki Szlacheckie brak jest dużych przedsiębiorstw, co powoduje, że wiele osób pracuje poza jej terenem. Gospodarstwa rolne na terenie gminy w większości są niewielkie i przynoszą niskie dochody.

W roku 2021 Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Łęki Szlacheckie prowadził procedury Niebieskiej Karty w 3 rodzinach. We wszystkich procedurach osoba stosująca przemoc miała problem z nadużywaniem alkoholu.

Osoby dotknięte chorobą alkoholową rzadko dobrowolnie decydują się na leczenie w specjalistycznych placówkach odwykowych. Dlatego też członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzają rozmowy z osobami

nadużywającymi alkoholu i kierują tych, którzy nie są w stanie sami podjąć działań zmierzających do wyjścia z nałogu do Punktu Konsultacyjnego działającego w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na konsultacje terapeutyczne, bądź też wdrożenie możliwości do leczenia w oddziałach stacjonarnych lub poradni leczenia uzależnień.

Z danych Punktu Konsultacyjnego wynika, iż z pomocy specjalistów (psychologa i terapeuty) skorzystało 34 osób w tym: 9 mężczyzn, 13 kobiet oraz 12 dzieci, specjaliści udzielili łącznie 122 konsultacje.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2021 spotkała się na 5 posiedzeniach. W tym okresie Komisja zajmowała się 5 wnioskami o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu.

III. ADRESACI PROGRAMU

Mieszkańcy Gminy Łęki Szlacheckiej a w szczególności dzieci i młodzież oraz ich rodzice, a także kadra pracująca na rzecz przeciwdziałania i rozwiązywania problemów określonych w Programie.

IV. DIAGNOZA PROBLEMÓW

W 2021 roku przeprowadzono badanie rozmiarów problemów społecznych na terenie Gminy dotyczące zagadnień związanych m.in. szeroko pojętymi uzależnieniami. Badania prowadzone były na przełomie czerwca i lipca 2021 roku wśród osób dorosłych zamieszkujących na terenie Gminy Łęki Szlacheckie oraz dzieci i młodzieży w szkołach. Podstawowym celem badań było określenie skali występujących problemów społecznych wśród badanej społeczności zamieszkującej na terenie Gminy Łęki Szlacheckie związanych przede wszystkim ze stanem uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych. Badanie objęło również w swym zakresie problematykę korzystania z interaktywnych mediów takich jak komputer, Internet czy też telefon komórkowy/smartfon (uzależnienia behawioralne).

Poniżej przedstawiono wyniki badań niezbędne do diagnozy problemów na potrzeby Programu.

Palenie papierosów

Jak wynika z otrzymanych danych w czasie trwania całego dotychczasowego życia badanych, młodych ludzi jakiegokolwiek doświadczenie z paleniem miało zaledwie 3,4% respondentek oraz 15,7% respondentów. Badani chłopcy częściej zadeklarowali jakiegokolwiek doświadczenie z paleniem. Ponadto na szczęście żaden z badanych uczniów nie zadeklarował,

że palił 40 razy lub więcej. Możemy zauważyć pewną tendencję wzrostową. Im starsza grupowa wiekowa – uczniowie VIII klas szkół podstawowych – tym częściej wystąpiła deklaracja palenia papierosów. Na podstawie otrzymanych danych można powiedzieć, że problem kontaktu młodzieży z nikotyną nie jest rozpowszechniony.

Charakterystyka sposobu kontaktów z alkoholem wśród dzieci i młodzieży

Jak wynika z danych 26,7% badanych uczennic i 27,5% badanych uczniów ma za sobą pierwsze próby picia alkoholu. Im starsza grupa wiekowa tym częściej padały deklaracje kontaktu z alkoholem podobnie jak z paleniem papierosów. Aż 73,3% badanych dziewcząt i 72,5% badanych chłopców, w tym 91,3% piątoklasistów, 87,1% szóstoklasistów, 62,4% siódmoklasistów i 52,0% ósmoklasistów nigdy w życiu nie piło napojów alkoholowych. Takie dane wskazujące odsetek młodzieży zachowującej abstynencję mogą napawać optymizmem. Natomiast 25,0% badanych dziewcząt i 27,5% badanych chłopców kiedykolwiek piło napoje alkoholowe. Co może jednoznacznie wskazywać na fakt, że wciąż zaciera się STYL picia między kobietami, a mężczyznami. Picie alkoholu przestaje być domeną mężczyzn. Natomiast analizując konsumpcje poszczególnych napojów alkoholowych spożywanych w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem możemy zobaczyć, że zdecydowanie najchętniej młodzi ludzie sięgają po piwo. Zadeklarowało tak 13,8% naszych respondentów. Natomiast 5,3% badanej młodzieży spożywa wino. Aczkolwiek warto zaznaczyć, że badana młodzież wypija również napoje wysokoprocentowe (wódka). Powiedziało tak 1,7% badanych uczniów. Badani uczniowie wskazywali m.in. na spożywanie alkoholu w dyskotecie (3,6%) oraz na ulicy, na plaży lub gdzieś pod chmurką (2,6%). Takie zachowania pokazują, że rodzice nie mają kontroli nad swoimi dziećmi. To, co może zaskakiwać to fakt, że wśród najmłodszych uczniów, którzy brali udział w badaniu odnotowano deklaracje, co do łatwego bądź raczej łatwego dostępu do wyżej wymienionych napoi alkoholowych. Tak więc, można powiedzieć, że zachowania młodych ludzi, ich pierwsze kontakty z napojami alkoholowymi, czy też idącymi za spożywaniem alkoholu konsekwencjami mogą wynikać z łatwości dostępu do nich.

Zażywanie przez dzieci i młodzież narkotyków, dopalaczy i leków zmieniających świadomość.

Część badanych osób zna podział narkotyków na twarde i miękkie. Aż 5,0% badanych dziewcząt i 5,9% badanych chłopców twierdzi, że narkotyki miękkie są bezpieczniejsze niż narkotyki twarde, co może świadczyć o braku wiedzy młodych ludzi na temat substancji psychoaktywnych. W każdej badanej grupie znajdują się osoby, które spotkały się z nazwami różnych substancji psychoaktywnych. Najbardziej znaną substancją odurzającą wśród

wszystkich badanych grup bez względu na płeć oraz wiek respondentów są: środki uspakajające lub nasenne (80,9%), dopalacze (78,9%), kokaina (70,7%), marihuana/ haszysz (67,4%), amfetamina (67,4%), „pigulka gwałtu” (62,0%), grzyby halucynogenne (52,6%), heroina (47,2%), mefedron (37,3%), ecstasy (24,1%), LSD (19,9%), oraz Crack (15,7%). Jak twierdzą młodzi ludzie osoby, które sięgają po dopalacze, robią to, aby uciec od problemów (64,6%) oraz zaspokoić ciekawość (64,4%). Respondenci wskazywali również na wpływ rówieśników (47,2%). Ponadto wśród badanej młodzieży odnotowano również takie odpowiedzi, że robią to z chęci odurzenia się (28,3%), albo po prostu po to, aby „zabić nudę” (25,2%) czy też z chęci spróbowanie czegoś nowego (1,9%). Natomiast 1,6% naszych respondentów uważa, że ludzie zażywają dopalacze z chęci zaimponowania innym. Badani uczniowie wiedzą, co to są dopalacze jednak nie zdarzają się przypadki ich stosowania. Żadna z badanych osób nie potwierdziła, aby takie substancje zażywała.

Ocena ryzyka zażywania substancji psychoaktywnych przez badaną młodzież

Otrzymane dane na temat postrzegania ryzyka szkód wynikających z zażywania legalnych bądź nielegalnych substancji mogą prowadzić do wniosku, że część badanych osób posiada należyłą wiedzę na temat zagrożeń i skutków ubocznych sięgania po substancje psychoaktywne. Jednak jeszcze wielu z nich uważa, że pojedyncze eksperymenty z narkotykami są bardziej niebezpieczne niż częste używanie w różnych ilościach napojów alkoholowych czy też tytoniu. Za najbardziej niebezpieczną formę kontaktu z substancjami psychoaktywnymi młodzież uznaje regularne ich zażywanie. Z jednej strony takie dane powinny cieszyć (wiążanie regularnego zażywania z ryzykiem uzależnienia i innych poważnych konsekwencji), z drugiej strony może stanowić niebezpieczny sposób myślenia sankcjonujący okazjonalne, nieregularne używanie substancji, bez uwzględnienia rodzaju substancji, zażytej ilości oraz okoliczności zażywania. Uzyskane wyniki stanowią bardzo ważne odniesienie do działań profilaktycznych, które winny akcentować bliskie i realne konsekwencje nawet incydentalnego zażywania różnych substancji psychoaktywnych.

Telewizja w życiu młodych ludzi

Jak wynika z otrzymanych danych oglądanie telewizji znajduje się w pierwszej trójce propozycji najbardziej lubianych sposobów spędzania wolnego czasu. 28,7% badanych uczniów stawiało przede wszystkim na spotkania z koleżankami i kolegami, 22,9% badanych na granie na komputerze, a 22,4% w swoim wolnym czasie ogląda telewizję. Uczniowie potrafią dziennie spędzić przed telewizorem od pół godziny do 7 godzin. To, co może cieszyć, to fakt, że młodzi ludzie oglądają przede wszystkim programy, które ich interesują.

Pocieszający jest fakt, że młodzi ludzie nie wykazują uzależnień od oglądania programów telewizyjnych.

Komputer nieodłączny element życia dzisiejszej młodzieży

Zdecydowana większość badanych uczniów zadeklarowała korzystanie z komputera. Zadeklarowało tak, aż 83,3% badanych uczniów V klas szkół podstawowych, 93,7% badanych uczniów VI klas szkół podstawowych, 90,3% badanych uczniów VII klas szkół podstawowych oraz 88,9% badanych uczniów VIII klas szkół podstawowych. Aż 46,2% badanych uczniów i 17,7% badanych uczennic deklaruje korzystania z komputera codziennie. Otrzymane dane, które mogą niepokoić to fakt, że nawet w grupie najmłodszych zdarzają się przypadki deklaracji, co do uzależnienia od komputera. w każdej grupie wiekowej, bez względu na płeć ankietowanych młodzi ludzie w różnym stopniu odczuwają różne dolegliwości związane z długim przesiadywaniem przed komputerem. Odczuwają oni zarówno bóle kręgosłupa i pleców (48,5%), zauważają zmęczenie bądź łzawienie oczu (47,2%), a także niewyspanie po zarwanej nocy (29,8%) czy też uczucie niepokoju, gdy starają się ograniczać czas spędzony przed komputerem (23,7%). Niestety nowe technologie wypierają inne sposoby wykorzystania wolnego czasu w sposób bardziej twórczy.

Internet „okno na świat” – możliwości i zagrożenia

Zdecydowana większość badanych uczniów zadeklarowała korzystanie z Internetu. Zadeklarowało tak, aż 100% badanych dziewcząt i 93,2% badanych chłopców. 80,6% badanych uczennic i 77,8% badanych uczniów deklaruje korzystanie z Internetu codziennie. Internet zapewnia realizację wielu potrzeb badanych uczniów. Młodzi ludzie dzięki dostępowi do Internetu szukają informacji oraz najnowszych wiadomości (58,1%), komunikują się z innymi osobami (40,9%), grają on-line (37,3%), pobierają pliki z muzyką, filmami czy też e-booki (28,9%), w celach edukacyjnych (25,1%), biorą udział w aukcjach internetowych/zakupach (22,1%), surfują bez celu (15,8%), czy też poznają nowych ludzi (10,5%). Niepokoić powinien fakt, kiedy to Internet zajmuje tak ważną część w życiu młodych ludzi i pomaga im w realizowaniu podstawowych potrzeb. Takie postępowanie szybko prowadzi do uzależnienia.

Życie bez telefonu komórkowego/smartfonu – możliwości czy ograniczenia

Aż 91,7% badanych uczniów V klas, 100% badanych uczniów VI klas, 100% badanych uczniów VII klas i 100% badanych uczniów VIII klas szkół podstawowych zadeklarowało posiadanie telefonu komórkowego/smartfonu. Nawet w grupie najmłodszych zdarzają się przypadki deklaracji, co do uzależnienia od telefonu. 8,3% badanych uczniów V klas, 6,3% badanych uczniów VI klas, 3,2% badanych uczniów VII klas i 14,8% badanych uczniów VIII

klas szkół podstawowych zadeklarowało uzależnienie od telefonu/smartfonu. Otrzymane dane, mogą niepokoić. Wskazują one, że należy podejmować szczególnie intensywną pracę profilaktyczną.

Działania podejmowane przez szkoły w celu przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży

Jak wynika z informacji otrzymanych od badanych uczniów zajęcia profilaktyczne prowadzone przez grono pedagogiczne oceniane są raczej pozytywnie. Wielu młodych ludzi dobrze ocenia także wiedzę grona pedagogicznego, niezbędną do pracy profilaktycznej i uważa, że jest ona wystarczająca do podejmowania rozmów z uczniami nt. używek i uzależnień. Jednak część badanych uczniów neguje wiedzę profilaktyczną nauczycieli. Stosunkowo wielu uczniów zadeklarowało gotowość zgłoszenia się ze swoimi problemami w zakresie używek i uzależnień do nauczyciela. Jednak im starsi uczniowie tym rzadziej zadeklarowali, że zwróciliby się o pomoc gdyby znaleźli się w trudnej sytuacji związanej z używkami lub uzależnieniem. Ponadto 13,1% badanych uczniów V klas szkół podstawowych, 16,1% badanych uczniów VI klas szkół podstawowych, 12,5% uczniów VII klas szkół podstawowych oraz 40,0% uczniów VIII klas szkół podstawowych nie zwróciłoby się do nauczyciela o pomoc, gdyby znaleźli się w trudnej sytuacji. Natomiast 30,4% badanych uczniów V klas szkół podstawowych, 32,3% uczniów VI klas, 37,5% uczniów VII klas oraz 32,0% uczniów VIII klas nie ma zdania w tej sprawie. Biorąc pod uwagę powyższe dane, warto kontynuować edukację profilaktyczną wśród uczniów i systematycznie doszkalać grono pedagogiczne w obszarze profilaktyki, aby wyjść naprzeciw potrzebom młodych ludzi. Należy organizować jak najwięcej programów i przedsięwzięć profilaktycznych, które w sposób interesujący i adekwatny do potrzeb i wieku rozwojowego będą przekazywać młodym ludziom wiedzę dotyczącą konsekwencji zażywania różnych substancji psychoaktywnych, a jednocześnie odnosić się do realnie zaobserwowanych zachowań i funkcjonujących przekonań normatywnych. Należy również podejmować działania zwiększające poziom zaufania młodzieży do grona pedagogicznego. Bardzo istotnym zadaniem jest wspieranie działalności pozaszkolnych punktów pomocy, gdzie młodzież mogłaby bez ograniczeń i zahamowań skorzystać ze specjalistycznej pomocy.

Charakterystyka sposobu kontaktów z alkoholem dorosłych mieszkańców gminy

Jak wynika z danych otrzymanych z wypełnionych ankiet – wśród badanych osób dorosłych z Gminy Łęki Szlacheckie wyróżnić można:

1. 54% abstynentów;
2. 24% pijących w sposób umiarkowany;

3. 22% osób pijących w sposób ryzykowny;
4. 0% osób pijących w sposób szkodliwy;
5. 0% osób z cechami uzależnienia;

Odpowiedzi respondentów dot. spożywania napojów alkoholowych.

Jeżeli chodzi o liczbę wypijanych porcji alkoholu i wieku respondentów to na podstawie otrzymanych danych możemy wnioskować, że osoby po 36 roku życia częściej spożywają napoje alkoholowe. Alkohol przestaje być domeną mężczyzn. Tyle samo badanych mężczyzn jak i kobiet (w obu przypadkach – 6%) deklaruje, że spożywa sześć lub więcej porcji alkoholu rzadziej niż raz w miesiącu. Również tyle samo badanych kobiet i mężczyzn (w obu przypadkach – 14%) około raz w miesiącu. Można powiedzieć, że na terenie Gminy Łęki Szlacheckie ma miejsce problem nadużywania alkoholu. Jak wynika ze statystyk Komisariatu Policji w Gorzkowicach innymi konsekwencjami spożywania alkoholu jest również odsetek zatrzymanych osób kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu. W 2018 roku zatrzymano 7 osób, w 2019 roku 3 osoby, a w 2020 roku 4 osoby. Ponadto na terenie Gminy Łęki Szlacheckie na podstawie sporządzonych systemów Policyjnych w 2018 roku miały miejsce 2 wykroczenia, gdzie prowadzono postępowanie o wykroczenie. W 2019 roku takich wykroczeń było 19, a w 2020 roku 21. Również w 2018 roku miało miejsce 49 interwencji domowych i 179 interwencji publicznych, w 2019 roku 54 interwencji domowych i 143 interwencji publicznych, a w 2020 roku 46 interwencji domowych i 297 interwencji publicznych.

Sięganie przez dorosłych po narkotyki, dopalacze i leki zmieniające świadomość

Problem nadużywania substancji psychoaktywnych dotyczy znacznej grupy badanych mieszkańców Gminy Łęki Szlacheckie. Aż 42% badanych kobiet i 38% badanych mężczyzn sięga po substancje uzależniające. Ponadto 38% respondentów do 35 roku życia i 42% respondentów po 36 roku życia ma kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Jak wynika z otrzymanych danych można wyróżnić pięć grup substancji uzależniających, jakie zażywają badane osoby. I tak aż 26% spożywa energetyki, 10% badanych pali papierosy tradycyjne/tytoń, 6% pali papierosy elektroniczne, 6% zażywa leki uspakajające, a 5% bierze leki nasenne. Badani wiedzą, co to są dopalacze aczkolwiek nie odnotowano przypadków ich stosowania.

Skala problemów alkoholowych wśród bliskich, znajomych i współpracowników respondentów

Wśród badanych grup możemy zauważyć tendencję wzrostową: im pokrewieństwo z daną osobą dalsze, tym częściej nasi ankietowani wskazywali na zaistniały u nich problem alkoholowy. Wyjątkiem jest grupa badanych mężczyzn. Jedynie ta grupa nie zauważa

przypadków problemów alkoholowych zarówno w swoim najbliższym otoczeniu jak i wśród rodziny. 18% badanych kobiet deklaruje, że w grupie ich współpracowników oraz koleżanek i kolegów z pracy są osoby mające problem z piciem alkoholu. 18% respondentek powiedziało, że są to osoby, które ich zdaniem są już uzależnione od napojów alkoholowych. To, co zasługuje jeszcze na uwagę to fakt, że badane osoby dostrzegły omawiany problem wśród swojego otoczenia wśród swoich sąsiadów. Powiedziało tak 36% badanych kobiet.

Problemy alkoholowe i narkotykowe, jako problemy społeczne

51% badanych osób powiedziało, że nadużywanie alkoholu jest poważnym problemem. 21% badanych uważa, że jest problemem, ale są od niego ważniejsze. Natomiast 4% badanych powiedziało, że „w ogóle nie stanowi poważnego problemu”, a 24% respondentów „nie ma zdania”, co do tej kwestii. Zdecydowana większość badanych deklaruje, że na terenie Gminy Łęki Szlacheckie jest potrzebna specjalistyczna placówka zajmująca się leczeniem osób uzależnionych i udzielaniem wsparcia dla osób żyjących z alkoholikami. Potrzebę taką deklaruje 64% badanych kobiet oraz 66% badanych mężczyzn. Zaledwie 8% respondentek i 14% respondentów twierdzi, że tego typu placówki nie są potrzebne. Natomiast 28% badanych kobiet i 20% badanych mężczyzn nie ma zdania na ten temat. Na podstawie otrzymanych danych można stwierdzić, że problemy związane z nadużywaniem alkoholu i środków psychoaktywnych oraz szkodami, jakie za sobą niosą stanowią dla mieszkańców gminy poważny problem społeczny. Dlatego też zdecydowana większość badanych respondentów dostrzega potrzebę rozwijania działalności placówek specjalistycznych specjalizującymi się w terapii uzależnień i współuzależnień oraz promowania profilaktyki adresowanej przede wszystkim do osób młodych.

Mass media w życiu człowieka

Badane osoby dorosłe inaczej wykorzystują swój wolny czas – bardziej kreatywnie i aktywniej niż młodzi ludzie. Na pierwszym miejscu znajduje się: śledzenie portali społecznościowych (15%), spotkania w gronie znajomych (13%), czytanie książek (13%), uprawianie sportu (12%), wycieczki rowerowe (11%), granie na komputerze (10%), spotkania na świeżym powietrzu przy grillu (6%), uprawianie ogródka (6%), oglądanie telewizji (4%), spacer (4%), rozwiązywanie krzyżówek (3%) oraz majsterkowanie (3%).

Komputer nieodłączny element życia współczesnego człowieka

Pewien odsetek badanych osób zadeklarował korzystanie z komputera. Zadeklarowało tak 24% badanych respondentów od 18 do 35 roku życia i 14% badanych respondentów powyżej 36 roku życia Ponadto zarówno badane kobiety jak i mężczyźni korzystają z komputera.

Powiedziało tak 20% badanych kobiet i 18% badanych mężczyzn. Zdecydowana część badanych poświęca swój czas przy komputerze codziennie. Tylko 2% badanych do 35 roku życia deklaruje spędzanie czasu przed komputerem *sporadycznie* – od czasu do czasu.

Internet – narzędzie wykorzystywane przez współczesnego człowieka, na co dzień

Zdecydowana większość badanych zadeklarowała korzystanie z Internetu. Zadeklarowało tak aż 86% respondentów i 76% respondentek. 48% badanych kobiet i 50% badanych mężczyzn deklaruje korzystania z Internetu codziennie. Ponadto 20% badanych kobiet i 24% badanych mężczyzn korzysta z Internetu kilka razy w tygodniu. 8% respondentek i 6% respondentów korzysta z Internetu kilka razy w miesiącu, natomiast 6% badanych mężczyzn korzysta z Internetu sporadycznie. Dzięki dostępowi do Internetu nasi respondenci przede wszystkim szukają informacji oraz najnowszych wiadomości (80%). Ponadto badane osoby biorą udział w aukcjach internetowych, robiąc zakupy (60%), pobierają pliki z muzyką, filmami czy też e-booki (51%), surfują bez celu po stronach internetowych (37%) oraz grają on-line (33%). Dodatkowo dorośli mieszkańcy gminy deklarują, że wykorzystują Internet, aby dokonywać opłat rachunków za pośrednictwem elektronicznych kont bankowych (32%). Żadna z badanych osób nie wskazała, że korzystając z Internetu ogląda strony o charakterze erotycznym.

Telefon komórkowy/smartfon, jako stały element życia współczesnego człowieka

Zdecydowana większość badanych zadeklarowała posiadanie telefonu komórkowego/smartfonu. Odpowiedziało tak, aż 100% respondentów od 18 do 35 roku życia i 84% powyżej 36 roku życia. Natomiast 14% badanych powyżej 36 roku życia nie posiada telefonu komórkowego/smartfonu, ale zamierza go kupić, a jedynie 2% badanych powyżej 36 roku życia nie posiada telefonu i nie zamierza go nabyć. Warto jeszcze nadmienić, że dorośli mieszkańcy gminy wydają miesięcznie znaczne sumy na usługi telefonii komórkowej. Aczkolwiek osoby dorosłe wysyłają znacznie mniej SMS-ów oraz wykonują mniej rozmów telefonicznych w ciągu dnia niż badana młodzież.

Gry hazardowe w życiu dorosłych mieszkańców Gminy Łęki Szlacheckie

Aż 38% badanych kobiet i 40% mężczyzn oraz 34% badanych osób do 35 roku życia i 44% badanych powyżej 36 roku życia zajmuje się hazardem. Pierwszymi grami hazardowymi, w jakie grywali badani respondenci były przede wszystkim gry losowe takie jak na przykład toto – lotek (28%) oraz karty (11%). Ponadto 8% respondentek i 10% respondentów po raz pierwszy w gry hazardowe zagrało mając mniej niż 18 lat, 18% respondentek i 14% respondentów zagraли mając 19 – 25 lat, natomiast 10% badanych kobiet i

14% badanych mężczyzn mając 26 – 35 lat. Natomiast 2% respondentek i 2% respondentów po raz pierwszy zagrało w gry hazardowe mając 36 – 45 lat. Pocieszający jest jednak fakt, że zdecydowanie w żadnej grupie badanych osób, ani wśród kobiet czy też wśród mężczyzn oraz zarówno w gronie badanych do 35 roku życia jak i powyżej 36 roku życia nie odnotowano negatywnych zachowań związanych z grami hazardowymi takich jak: *zaciąganie* kredytów na kolejne zakłady, przegrywanie pieniędzy rodzica/współmałżonka/partnera, a nawet popełniania przestępstw, aby zdobyć pieniądze na hazard. To, co warto jeszcze zaznaczyć to, że w żadnej z badanych grup nie odnotowano przypadków odczuwania negatywnych skutków związanych z grami hazardowymi. Nie odczuwają skutków psychicznych, somatycznych bądź społecznych.

W związku z powyższym wyodrębniono następujące obszary problemowe, dla których należy zaprogramować działania:

Problem główny: łatwy dostęp młodzieży do alkoholu, brak znajomości konsekwencji nawet incydentalnego zażywania różnych substancji psychoaktywnych, a także niska świadomość uzależnień behawioralnych.

Problemy szczegółowe:

- rodzice zezwalają nieletnim na „podbieranie” alkoholu z domu
- osoby pełnoletnie kupują nieletnim alkohol
- sprzedawcy sprzedają nieletnim alkohol
- nieletni i ich rodzice mają zbyt małą wiedzę o szkodliwości substancji psychoaktywnych
- niewłaściwe zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży prowadzące do uzależnień behawioralnych (telefon, Internet, komputer)

Przyczyny wskazujące problem główny:

- brak wiedzy sprzedawców o zakazach ustawowych
- źle rozumiana tolerancja rodziców
- brak dostatecznej wiedzy nauczycieli i rodziców na temat substancji psychoaktywnych i możliwości interwencyjnych wobec ucznia (dziecka), jak również świadomości w zakresie uzależnień behawioralnych.

W opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych motywem przewodnim Programu na lata 2022 – 2025 powinna być następująca problematyka:

zbyt łatwy dostęp dzieci i młodzieży do alkoholu, brak znajomości konsekwencji nawet

incydentalnego zażywania różnych substancji psychoaktywnych, a także niska świadomość uzależnień behawioralnych.

V. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Utrudnić nieletnim dostęp do alkoholu i zwiększyć oddziaływania profilaktyczne w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych i uzależnieniom behawioralnym.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

- 1. Spowodować, aby sprzedawcy nie sprzedawali nieletnim alkoholu.**
- 2. Upowszechniać wiedzę wśród dzieci, młodzieży i rodziców na temat konsekwencji nawet incydentalnego zażywania różnych substancji psychoaktywnych.**
- 3. Zwiększyć świadomość społeczeństwa w zakresie uzależnień behawioralnych.**
- 4. Podnieść kompetencje osób pracujących z rodzinami.**

Czynniki zwiększające możliwość osiągnięcia celu:

- zmiana nawyków spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież (uzależnienia behawioralne)
- zwiększenie samoświadomości społecznej w dziedzinie o szkodliwości alkoholu
- profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych (uniwersalna – do wszystkich mieszkańców gminy, wskazująca – do grup zagrożonych np. uczniowie).

Warunkiem koniecznym do osiągnięcia celów jest:

1. Zmiana zachowań i postaw obywateli w społeczeństwie w sytuacjach związanych z nadużywaniem alkoholu.
2. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie).
3. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Tworzenie bazy materiałowej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji założonych zadań.
5. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży (profilaktyka dotycząca alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych).
6. Pomoc psychologiczna, terapeutyczna dla uzależnionych i współuzależnionych.

Cel 1. Spowodować, aby sprzedawcy nie sprzedawali nieletnim alkoholu.

Zadanie ustawowe wynikające z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- art.4¹ ust. 1 pkt 3 prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- art.4¹ ust. 1 pkt 6 podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

Zadania z Narodowego Programu Zdrowia

2. Profilaktyka uzależnień

Uzależnienie od alkoholu.

- zwiększenie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

Zadania do celów:

Rodzaj zadania	Wskaźniki	Szacowane koszty zadania (w zł) na rok 2022	Realizatorzy	Termin realizacji
Skontrolować punkty sprzedaży alkoholu	Ilość skontrolowanych punktów	1440,00 (ujęte w pkt VIII)	GKRPA	1 raz w roku kalendarzowym
Działania edukacyjne i profilaktyczne	Ilość punktów objętych działaniami (brozury, ulotki i plakaty dla sprzedawców	200,00	GKRPA	praca ciągła
Szkolenie dla sprzedawców	Ilość przeszkolonych osób	1000,00	GKRPA	według potrzeb

Cel 2. Upowszechniać wiedzę wśród dzieci, młodzieży, rodziców na temat konsekwencji nawet incydentalnego zażywania różnych substancji psychoaktywnych

Zadanie ustawowe wynikające z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

- art.4¹ ust.1 pkt 3 prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- art.4¹ ust.2 realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Zadania z Narodowego Programu Zdrowia.

2. Profilaktyka uzależnień

Zintegrowanie przeciwdziałanie uzależnieniom.

- edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wykazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom.

Zadania do celów:

Rodzaj zadania	Wskaźniki	Szacowane koszty zadania (w zł) na rok 2022	Realizatorzy	Termin realizacji
Przeszkolić rodziców w zakresie konsekwencji używania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych	Ilość przeszkolonych rodziców	1000,00	GKRPA, Szkoły	według potrzeb
Zapewnić pomoc psychologiczną i pedagogiczną dla rodziców i dzieci	Ilość udzielonych konsultacji	2500,00	GKRPA, Szkoły	praca ciągła

Cel 3. Zwiększyć świadomość społeczeństwa w zakresie uzależnień behawioralnych.

Zadanie ustawowe wynikające z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- art.4¹ ust.1 pkt 3 prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

Zadania z Narodowego Programu Zdrowia

2. Profilaktyka uzależnień

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.

- poszerzenie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

Zadania do celów:

Rodzaj zadania	Wskaźniki	Szacowane koszty zadania (w zł) na rok 2022	Realizatorzy	Termin realizacji
Współfinansowanie zajęć pozalekcyjnych - zajęcia sportowe i edukacyjno - rekreacyjne z elementami profilaktyki uzależnień	Ilość dzieci biorących udział w zajęciach	1000,00	GKRPA	według potrzeb
Współfinansowanie prowadzonych przez Szkoły działań profilaktycznych w zakresie uzależnień w tym działań profilaktycznych opartych na sekwencjach teatralnych dla dzieci i młodzieży	Ilość dzieci objętych działaniem	2000,00	GKRPA	według zgłaszanych przez szkołę potrzeb
Finansowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach	Ilość dzieci biorących udział w zajęciach	7000,00	GKRPA	każdy rok szkolny
Sfinansowanie rekomendowanych programów profilaktycznych realizowanych dla dzieci i młodzieży	Ilość działań	2000,00	GKRPA	według potrzeb

Dofinansowanie lokalnych imprez bezalkoholowych z elementami profilaktyki i zdrowego stylu życia	Ilość złożonych wniosków	1000,00	GKRPA	według zgłaszanych potrzeb
--	--------------------------	---------	-------	----------------------------

Cel 4. Podnieść kompetencje osób pracujących z rodzinami.

Zadanie ustawowe wynikające z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- art.4¹ ust 1 pkt 1 zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- art.4¹ ust 1 pkt 2 udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- art. 4¹ ust 1 pkt 3 prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania i dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- art. 4¹ ust 1 pkt 5 wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

Zadania z Narodowego Programu Zdrowia.

2. Profilaktyka uzależnień

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.

- edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.

Zadania do celów:

Rodzaj zadania	Wskaźniki	Szacowane koszty zadania (w zł) na rok 2022	Realizatorzy	Termin realizacji
Szkolenia profesjonalne z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym dla osób pomagających uzależnionym i ich rodzinom, a także osób pracujących z dziećmi i młodzieżą	Ilość przeszkolonych osób	2000,00	GKRPA	według zgłaszanych potrzeb

VII. POSTĘPOWANIE W STOSUNKU DO OSÓB NADUŻYWAJĄCYCH ALKOHOLU

Zadanie ustawowe wynikające z Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- art.4¹ ust 1 pkt 1 zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- art.4¹ ust 1 pkt 2 udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- art.4¹ust 1 pkt 5 wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

Zadana z Narodowego Programu Zdrowia.

2. Profilaktyka uzależnień

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom

- poszerzenie i ponoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.
- redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich

Zadania do celów:

Rodzaj zadania	Wskaźniki	Szacowane koszty zadania (w zł) na rok 2022	Realizatorzy	Termin realizacji
Motywowanie przez GKRPA do zachowywania abstynencji i podjęcia leczenia odwykowego	Ilość osób zachowujących abstynencję i ilość osób które podjęły leczenie	6800,00 (ujęte w pkt VIII)	GKRPA	praca ciągła
Pomoc terapeutyczna i psychologiczna	Ilość osób objętych wsparciem terapeuty	14000,00	GKRPA	praca ciągła
Kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnień od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego	Ilość osób skierowanych na badanie	1300,00	GKRPA	praca ciągła
Koszty postępowania sądowego	Ilość skierowanych wniosków	1000,00	GKRPA	według potrzeb

VIII. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łękach Szlacheckich otrzymują każdorazowo wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji wysokości 120,00 zł brutto oraz wynagrodzenia dodatkowe:

- za udział w kontroli punktów sprzedaży wysokości 120,00 zł brutto
- za udział w szkoleniach lub spotkaniach dotyczących problematyki objętej Programem w wysokości 120,00 zł brutto
- za udział w sprawach sądowych i czynnościach prowadzonych przez inne organy i instytucje dotyczących działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Szacuje się, że w roku 2022 koszty poniesione na wynagrodzenia członków Gminnej Komisji wyniosą 9000,00 zł

IX. Finansowanie, realizacja i monitoring Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Finansowanie Gminnego Programu odbywa się w ramach posiadanych środków z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Szacuje się, że w okresie IV-XII 2022 roku uzyskane środki finansowe wyniosą 48.000 zł. W przypadku zwiększenia środków finansowych na realizację Programu o środki pochodzące z opłat, o którym mowa w art. 9² ust. 11 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dopuszcza się zwiększenie finansowania zadań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łękach Szlacheckich. Monitoring realizacji Programu sprawuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy pomocy wskazanego przez kierownika Ośrodka pracownika, który realizuje również obsługę administracyjną Programu. Warunkiem niezbędnym do realizacji Programu jest wyposażenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako jednostki realizującej Program w niezbędny sprzęt i artykuły biurowe, a także zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych. Szacuje się, że koszty administracyjne w roku 2022 wyniosą 3000,00 zł.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do dnia 30 maja każdego roku, po zakończeniu roku budżetowego, składa sprawozdanie z realizacji Programu Wójtowi Gminy

Łęki Szlacheckie.

Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym i z efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Agnieszka Łyson
Agnieszka Łyson